

EXPUNERE DE MOTIVE

Excluziunea copiilor și tinerilor cu dizabilități din sistemul de educație, din viața economică și socială constituie un subiect de preocupare, o problemă importantă pentru factorii de decizie, în încercarea de a combate discriminarea asociată deficienței/afectării și dezabilității. În diferite contexte sociale și culturale pot fi întâlnite diferite stereotipuri și prejudecăți care vizează persoanele confruntate cu astfel de probleme.

Accesul la educație reprezintă un drept fundamental al omului. Educația asigură baza dezvoltării personale, profesionale, economice și sociale a individului. Prin intermediul educației, persoanele cu dizabilități își pot dezvolta abilitățile și își pot realiza pe deplin potențialul. Cu toate acestea, persistă numeroase bariere care împiedică atingerea potențialului persoanelor cu dezabilități și contribuția pe care ar putea să o aibă în societate. Aceste bariere pot fi de ordin fizic, mental, social sau financiar.

Posibile bariere pot fi mediul fizic inaccesibil, lipsa unor tehnologii asistive/de sprijin relevante, atitudinile negative ale oamenilor față de dizabilitate, precum și serviciile, sistemele și politicile care, fie nu există, fie ridică obstacole în calea implicării tuturor persoanelor care au o problemă de sănătate în toate domeniile existenței”.

Dizabilitatea face parte din existența umană, fiind o latură a dimensiunii universale a umanității. Ea este cea mai puternică provocare în acceptarea diversității, pentru că limitele sale sunt foarte fluide.

Integrarea școlară reprezintă procesul de includere în școlile de masă sau în clasele obișnuite, la activitățile educative formale și nonformale, a copiilor considerați ca având cerințe educative speciale.

Conform legislației în vigoare, persoanele cu dizabilități, oricare ar fi natura sau gradul de handicap, au dreptul la o educație școlară gratuită, adaptată la nevoile și dorințele lor. Persoanele cu dizabilități și familiile acestora sunt principalul factor de decizie cu privire la alegerea formei de educație/ învățământ - obișnuit, special, alternativa educațională etc.

Asigurarea șanselor egale în educație presupune ca necesitățile de educație ale persoanelor cu dizabilități au o valoare egală cu ale celorlalte persoane. Egalizarea șanselor are în vedere atât necesitățile generale, cât și cele individuale de educație și vizează și eliminarea obstacolelor ce pot apărea în accesul și participarea la procesul de învățământ.

Autoritățile și instituțiile școlare au obligația de a asigura condițiile și serviciile de ordin ambiental și echipamentele necesare în unitățile școlare (speciale sau obișnuite), pentru a facilita egalizarea șanselor în accesul, deplasarea, comunicarea (inclusiv specifică și alternativă) și participarea efectivă în spații școlare a persoanelor cu dizabilități.

Includerea în școli obișnuite se va face în funcție de potențialul psiho-social al copilului, de performanțele sale școlare, de beneficiile asupra dezvoltării personalității sale, plene și libere. Școlile

speciale și cele obișnuite trebuie să coopereze în asigurarea unui continuum de oferte educaționale, pentru a se asigura posibilitatea de alegere și de combinare dintre cele două sisteme (special și obișnuit).

În condițiile școlarizării în învățământul de masă, autoritățile educaționale și cadrele didactice au obligația de a cunoaște modalitățile de lucru cu elevii cu dizabilități integrați, de a adapta structurile și organizarea școlară, curriculumul și modalitățile de examinare a progresului în învățare.

Din păcate în România s-a constatat cel mai des existența spațiilor inadecvate și/sau a incintelor inadecvat amenajate ale școlilor și claselor, precum și lipsa accesibilităților pentru copiii cu dizabilități (mai ales locomotorii).

Cele mai multe unități de învățământ nu respectă normele de construire a rampelor, care de obicei sunt imposibil de urcat sau de coborât. De altfel, acestea nu au nici lungimea corespunzătoare, nici balustrade de sprijin, îngreunând deplasarea persoanelor cu probleme locomotorii.

Accesibilizarea clădirilor de interes public constituie obligație, potrivit Legii nr. 448/2006, art. 4 *“Autoritățile publice, furnizorii de servicii sociale, reprezentanții societății civile, precum și persoanele fizice și juridice responsabile de aplicarea prezentei legi au obligația să promoveze, să respecte și să garanteze drepturile persoanei cu handicap, stabilite în concordanță cu prevederile Cartei sociale europene revizuite, adoptată la Strasbourg la 3 mai 1996, ratificată prin Legea nr. 74/1999, precum și cu celelalte acte interne și internaționale în materie la care România este parte”* iar art. 5, pct. 2 din același act normativ prevede că *“accesibilitate este ansamblul de măsuri și lucrări de adaptare a mediului fizic, precum și a mediului informațional și comunicațional conform nevoilor persoanelor cu handicap, factor esențial de exercitare a drepturilor și de îndeplinire a obligațiilor persoanelor cu handicap în societate”*.

Având în vedere cele expuse, precum și a faptului că din punct de vedere financiar, propunerea legislativă nu impune costuri suplimentare, față de cele impuse prin legislația în vigoare, considerăm oportună completarea și modificarea după cum urmează:” *Articolului 25 - alin (3) Pentru copiii cu cerințe educaționale speciale sau nedeplasabili din motive medicale, se poate organiza învățământ la domiciliu sau pe lângă unitățile de asistență medicală. În mod excepțional, pentru copii cu dizabilități locomotorii, se vor achiziționa elevatoare sau procesul instructiv educativ (orele de curs / activități extrașcolare), se vor desfășura în mod obligatoriu într-o sala de clasă la parterul unității în vederea integrării acestora în învățământul cu frecvență”, pentru a conferi drepturi egale copiilor cu probleme locomotorii.*

INIȚIATOR:

Senator,

Constantin-Bogdan MATEI

Senator

Chisăliță Ioan Narcis

**Coinițiatori ai propunerii legislative pentru
LEGE**

*pentru modificarea și completarea art. 25, alin (3) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu
modificările și completările ulterioare*

Nr. Crt.	Nume / Prenume	Senator/Deputat	Grupul Parlamentar	Semnătura
1				
2				
3				
4				
5	IORDACHE VIRGINEL	P.S.D. SENATOR	P.S.D.	
6	POP Gheorghe	P.S.D. SEN	P.S.D.	
7	TOMHA VASILE	PSD SENATOR	PSD	
8	Sasorvan Horea	PSD Senator	PSD	
9	PANESCU DORU-ADRIAN	PSD Senator	PSD	
10	MIHU STEFAN	PSD Senator	PSD	
11	MANOLIU DAN	PSD Senator	PSD	
12	Reamencio Ciutom	Sen	PSD	
13	Lupe Victorul	PSD - Senator	PSD	
14	JMARANDACHE MIROSLAV	SENATOR	PSD	
15	SAVIN EMANOIL		P.S.D.	
16	TRUFAN LUCIAN	PSD - SENATOR	PSD	
17	BREAZ DANIEL	PSD	PSD	
18	SAVIN EMANOIL	P.S.D. SENATOR		
19	BENEA DRAGOS	P.S.D. SENATOR		
20	STOICHIU CRISTINA	PSD - Senator		
21	VULPESCU IOAN	PSD		
22	Aurelia HONORINA	PSD		
23	AVRAM NICOLAE	PSD	SENATOR	
24	POPA STEFAN-CRISTIAN	PSD	DEPUTAT	
25				
26				
27				
28				
29				
30				